9.9.2025

Ympäristöministeriön lausunto talousvaliokunnalle 10.9.2025

Komissio julkaisi 21.5.2025 sääntelyn yksinkertaistamista koskevan Omnibus IV-paketin, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa sääntelyä, pyrkiä vähentämään tarpeetonta byrokratiaa sekä luoda sääntely-ympäristö, joka edistää innovaatioita, kasvua, laadukkaita työpaikkoja ja investointeja. Omnibus IV on laaja kokonaisuus sisältäen monta osaa.

Ympäristöministeriön lausunto koskee **digitalisaatiota ja yhteisiä eritelmiä** koskevia ympäristöministeriön hallinnonalalle kuuluvia Omnibus IV-muutosehdotuksia:

1. Ehdotus COM (2025) 503 (direktiivi)

   - **Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/14/EY ulkona käytettävien laitteiden melupäästöjä ympäristöön koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä muuttamisesta**

     Ympäristöministeriö suhtautuu myönteisesti muutosehdotuksen tavoitteeseen lisätä digitaalisaatiota ulkona käytettävien laitteiden melupäästöä koskevien vaatimusten soveltamisessa.
     Esitetyt muutokset koskevat markkinoilla toimivien yhteystietoihin tehtäviä tarkennuksia ja niiden toimittamista sähköisesti (digital contact). Muutoksella ei ole vaikutusta säädöksen keskeiseen sisältöön, eikä olennaisia kansallisia vaikutuksia. Ympäristöministeriö kannattaa komission esitystä direktiivin 2000/14/EC yhteystietoihin tehtävistä tarkennuksista.

   - **Ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa muuttamisesta**

     Ympäristöministeriö suhtautuu myönteisesti tavoitteeseen lisätä digitalisaatiota koskien vaarallisten aineiden käytön rajoittamista sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, jotka ovat yhdenmukaistetun tuotelainsäädännön alaisia ja kuuluvat sisämarkkinasääntöjen piiriin, ja joita koskee yhdenmukainen vaatimustenmukaisuusolettama.

     Direktiivin 2011/65/EU osalta esitetyt muutokset koskevat markkinoilla toimivien yhteystietoihin tehtäviä tarkennuksia ja niiden toimittamista sähköisesti (digital contact). Muutoksella ei ole vaikutusta säädöksen keskeiseen sisältöön, eikä olennaisia, muusta EU-markkinasta poikkeavia kansallisia vaikutuksia. Ympäristöministeriö kannattaa komission esitystä direktiivin 2011/65/EU yhteystietoihin tehtävistä tarkennuksista.

2. Ehdotus COM (2025) 504 (asetus)

   - **Ehdotuksen artikla 6 koskien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1542 akuista ja paristoista ja jäteakuista ja -paristoista, direktiivin 2008/98/EY ja asetuksen (EU) 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta (akkuasetus) muuttamista**

Ympäristöministeriö suhtautuu myönteisesti muutosehdotuksen tavoitteeseen lisätä digitalisaatiota akkuihin ja paristoihin kohdistuvien vaatimusten soveltamisessa. Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn asiakirjojen laatiminen ja toimittaminen digitaalisessa muodossa helpottaa menettelyjä akkujen EU-vaatimustenmukaisuuden arvioinneissa tarkastuslaitoksissa (ilmoitettu laitos) ja markkinavalvontaviranomaisessa, kuin myös akkutuotteen toimitusketjussa.

Ympäristöministeriö ei pidä perusteltuna muutosehdotuksen tavoitetta, että akun valmistajalle osoitettua vaatimusta toimittaa akun mukana ohjeet ja turvallisuustiedot rajattaisiin koskemaan ainoastaan akkuenergiavarastoja. Ehdotettuun muutokseen on pyydetty komissiolta perusteluja.

Ympäristöministeriö kannattaa, että akkuasetuksen alkuperäisissä sanamuodoissa pitäydytään ja akun valmistajan pitää antaa kaikista akuista ohjeet ja turvallisuustiedot kaikenlaisten akkujen turvallisen ja pitkän elinkaaren takaamiseksi. Erityisesti litiumpohjaisten akkujen käyttöön on liittynyt turvallisuushuolia, joten olisi perusteltua, että akun valmistaja akun teknologian parhaiten tuntevana antaisi akkua koskevat ohjeet ja turvallisuustiedot akun toimitusketjussa. Akkujen valmistajan ohjeita ja turvallisuustietoja voidaan tarvita myös akkujen ja jäteakkujen uudelleenkäytön suunnittelussa ja valmistelussa, mikä on tärkeää akkujen mahdollisimman pitkän elinkaaren ja akkujen valmistuksessa käytettyjen materiaalien kiertotalouden edistämiseksi.

Ohjeet ja turvallisuustiedot voidaan kuitenkin antaa digitaalisesti ja kuluttajille tarpeen mukaan paperilla kuten esimerkiksi EU:n yleinen tuoteturvallisuusasetus (EU) 2023/988 edellyttää. Ympäristöministeriö kannattaa ehdotuksen kirjausta, että jos ohjeet ja turvallisuustiedot annetaan sähköisessä muodossa, niin valmistajan on merkittävä akkuun tai paristoon, sen pakkaukseen tai mukana olevaan asiakirjaan, että ohjeisiin voi tutustua akkujen sähköisessä tietueessa eli akkupassissa, ja miten ohjeiden paperiversiota pyydetään.